

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tat-28 ta' Jannar, 2008

Avviz Numru. 182/2005

Windsor Co. Ltd

Vs

Fithome Ltd

Il-Qorti:-

Rat l-avviz pprezentat mis-socjeta attrici fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lis-socjeta konvenuta thallasha is-somma ta' elf, seba' mija u sittax-il lira Maltin (LM1,716.00) dovuta bhala bilanc minn prezz ta' merkanzija mibjugha u kkonsenjata mis-socjeta attrici fuq struzzjonijiet taghha stess. (Dok. A).

Bl-imghax legali mit-tmintax (18) ta' Dicembru 2001 u bl-ispejjes inkluzi dawk ta' l-ittra ufficcjali datata tnax (12) ta' Ottubru 2004 u tal-Mandat ta' Sekwestru Numru 654/05, kontra s-socjeta konvenuta li r-rapprezenanti guridici taghha huma ngunti minn issa ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tas-socjeta konvenuta Fithome Limited fejn eccepiet is-segwenti:-

1. Preliminarjament it-talbiet attrici huma preskritti ai termini ta' l-Artikoli 2148 u 2156 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

2. Fit-tieni lok u minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-socjeta esponenti mhiex obligata thallas l-ammont fl-Avviz stante illi huwa wiehed eccessiv.

3. Fit-tielet lok u minghajr pregudizzju ghas-suespost, x-xoghlijiet pprestati mis-socjeta attrici kienu hziena u mhux skond is-sengha u l-arti u fihom hafna difetti, tant illi ghal min kienu destinati dawn ix-xoghlijiet ma accettahomx minhabba f'hekk, kollox kif ser jigi ppruvat fil-kors ta' din il-kawza.

4. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjes kollha kontra s-socjeta attrici.

Illi nhar it-tlieta ta' Novembru 2005, xehed **Anthony Galea** Managing Director tas-socjeta attrici u spjega li xi zmien ilu circa fis-sena 1999 kien mar xi rapprezentant tas-socjeta konvenuta u gablu siggu u tah struzzjonijiet biex jaghmillu l-*upholstery* tieghu u meta lesta dan ix-xoghol dan approvah u gablu konsenja ta' siggijiet ohra biex jaghmel l-istess fuqhom. Qal li sakemm jiftakar li x-xoghol kien sar f'erba' stadji u ghal kull stadju kien hareg *invoice* separate. Huwa ghalhekk esebixxa l-*invoices* u d-*delivery notes* relattivi ghal partita ta' siggijiet li huma ghamlu l-*upholstery* taghhom. Huwa esibixxa *invoice* datata tmienja w ghoxrin (28) ta' Mejju 1999, li giet markata bhala Dok. AG 1 ghas-somma ta' seba' mija disgha u hamsin lira Maltin (LM759) rappresenanti xoghol t'*upholstery* li sar fuq diversi siggijiet, *Invoice* datata erbgha (4) ta' Gunju 1999 li giet markata bhala Dok. AG 2 ghas-somma ta' tmien mija erbgha u tmenin u hamsin centezmi maltin (LM848.50) rapprezentanti konsenja ta' wiehed u sittin siggu w *Invoice* iehor ukoll datat erbgha (4)

ta' Gunju 1999 immarkata bhala Dok. AG 3, ghas-somma ta' tnejn u sebghin lira u hamsin centezmu (LM72.50), rappresentanti konsenja ta' hames siggijiet ohra. Spjega li f'kull *delivery note* hemm il-firma tar-rapprezentant tal-konvenuti li jkun ircevihom.

Spjega li bhala prattika, huma jibghatu *statement* kull xahar lid-debituri taghhom. Qal li f'dan il-kaz wara li ghadda certu zmien huwa beda jaghmel telefonati u jkellem lid-Diretturi tas-socjeta konvenuta u jistaqsi ghall-hlas. Wara xi zmien huwa ltaqa' ma certu Mr. Vella, Direttur tas-socjeta konvenuta, u dan spjegalu li s-siggijiet ma kienitx hadithom s-socjeta li kienu destinati ghalha, pero dan nonostante wegħdu li kien ser jibghatlu pagament ta' seba' mitt lira Maltin (LM700) akkont u dan kien ghamillu din id-dikjarazzjoni quddiem u fil-presenza ta' Jason Galea, impjegat tas-socjeta attrici. Qal li dan kien xi sena u nofs wara li saru l-konsenji.

Spjega li l-klijent kien xtaq li jitpogga xi *piping* fuq is-siggu pero l-*groove* ma kienx fond bizzejjed u ghalhekk kienu ssugerew li jitpogga xi *braid*, pero r-rapprezentant tas-socjeta konvenuta ma kellux pjacir b'dan u ghalhekk hadmu kif ried il-klijent u kien ghalhekk li lestewlu l-ewwel il-kampjun sabiex juruh ix-xogħol. Kien wara li l-konvenut approva l-kampjun li huma komplew bix-xogħol. Dan nonostante l-konvenut qatt ma bagħat xi pagament w ghalhekk beda jerga jipprova jikkomunika mieghu. Huma l-hin kollu jwegħduh li ser ihalsuh, izda l-pagament qatt ma intbagħad. Qal li l-konvenuti qatt m'ilmentaw mieghu fuq il-kwalita tax-xogħol, izda kienet id-*designer* li ma ghogobhiex ix-xogħol.

In kontr'ezami, mistoqsi ghaliex is-sur Vella ma riedx ix-xogħol, ix-xhud stqarr li sa fejn kien jaf hu l-konvenuti ma ghogobhomx ix-xogħol. Is-sur Vella kien ukoll talbu sabiex isib xi hadd li kien interessat f'dawn is-siggijiet. Qatt ma qallu li ma kienx kuntent bix-xogħol, u sar jaf li l-konvenuti ma kienux kuntenti bix-xogħol meta rcieva ittra responsiva għall-ittra legali li kien bagħat. Jghid ukoll li anke wara li kien bagħat l-ittra legali tieghu, huwa rega' mar ikellem lis-sur Vella u dan irtira din l-allegazzjoni w

ippromettitu li jiffettwa l-hlas. Spjega li huwa kien ghamel tlett konsenji tas-siggiejiet billi qal li kienu jghamlu hekk sabiex is-socjeta konvenuta tkun tista tghaddihom lill-klijenti taghha man mano li kienet tircevihom. Ikkonferma li bejn l-ewwel u l-ahhar konsenja, ghaddew kwazi xahrejn.

Illi nhar it-tnejn (2) ta' Frar 2006 xehed **Louis Grima** prodott mis-socjeta attrici fejn qal li huwa kien ghamel erbghin sena mpjegat mas-socjeta attrici, pero dakinhar li xehed, kien irtirat. Qal li kien jahdem fuq it-tapezzerija ta' l-ghamara. Ftakar li s-socjeta konvenuta kienet pprezentat domanda mas-socjeta attrici sabiex jaghmlu xi pultruni u ghal bidu ghamluha *sample*. Dan is-*sample* kien gie approvat u ghalhekk saret xi ordni u bdew jaghmlu lott lott ta' pultruni ghas-socjeta konvenuta. Qal li kien jaf li l-pultruni tlestew, pero meta mbaghad johorgu minn taht idejh, imorru post iehor u minn hemmhekk jigu konsenjati u fil-konsenja ma jidholx u lanqas meta effettivament gew konsenjati ma kien jaf. Qal li lmenti minghand is-socjeta konvenuta qatt ma ircieva, salv f'okkazjoni wahda meta jiftakar kumment, fis-sens li l-injam li ntuza ma kienx irfinat ghaliex kellu xi hanek, ghalkemm l-injam kienet ipprovdienu l-istess socjeta konvenuta. Huwa kien issugerixxa li jitpogga xi lazz, pero s-socjeta konvenuta ma rieditx li dan isir. Susegwentement kien staqsa jekk is-socjeta konvenuta rieditx li jitpogga xi *braid* pero s-socjeta konvenuta ma baghtet qatt risposta. Ghalhekk huwa kien lesta ix-xoghol u safejn jaf hu, gew konsenjati grupp grupp.

In kontr'ezami jghid li huwa hadem ta' tapizzar ghal erbgha u erbghin (44) sena. Mistoqsi kif kien jaf dwar din il-kwistjoni tal-lazz, huwa wiegeb li l-imghallem tieghu kien qallu jekk setghux ipoggu l-lazz aktar' l isfel, izda huwa kien infurmah li minhabba il-konfigurazzjoni ta' l-injam moghti lilhom mis-socjeta konvenuta, dan ma kienx possibbli. Qal li safejn jaf hu x-xoghol kien tajjeb pero kieku is-socjeta konvenuta kienet accettat li jsir il-*braid*, allura ix-xoghol kien ikun aktar irfinat. Ikkonferma wkoll li x-xoghol kien qed isir *batch batch*, jitnizzel isfel w imbaghad jigi mehud ghand is-socjeta konvenuta.

Illi nhar it-tnax (12) ta' Ottubru 2006, l-avukat ta-socjeta konvenuta iccara l-ewwel eccezzjoni tieghu billi specifika li s-sub-incizi li kien qed jirreferi ghalihom huma 2148(a) u 2156(f) ghal finijiet ta' preskrizzjoni.

Illi nhar it-tnax (12) ta' Ottubru 2006 xehed **Alfred Vella** Managing Director tas-socjeta konvenuta. Qal li fis-sena 1999 huwa kien ha ordni sabiex jissuplixxi siggijiet lil lukanda u kien xtara s-siggijiet u biex isir it-tapezzar fuqhom kien irrikorra ghand is-socjeta attrici. Huwa kien spjega x'tip ta' tappezzarja kien ried u fil-fatt is-socjeta attrici kienet ipprovdietlu *sample*. Dan kien accettabli w ghalhekk kien ghamel ordni ghal mija u ghaxar siggijiet. Spjega li x-xoghol beda jinhadem fuqhom mis-socjeta attrici u gew konsenjati fi tlett partiti b'*invoice* partikolari ghal kull *invoice* skond dawk esebiti mis-socjeta attrici markati bhala Dok. AG 1 AG 2 u AG 3. Qal li 'n segwitu huwa kkonsenjhom lil lukanda w ircieva xi lmenti fis-sens li beda jinqala l-*beading* u l-*upholstery* ma kienx tajjeb. Huwa ghalhekk kien informa lis-socjeta attrici dwar dan u dawn qalulu li kienet kwistjoni li l-injam li huma kienu tawhom ma kienx tajjeb.

Stqarr li l-lukanda rrifjutat is-siggijiet w ghalhekk kellu jirtirhom sabiex jottempora ruhu mal-kondizzjonijiet tal-kuntratt li kellu magghom u cioe li jixtri mija u ghaxar siggu sostituttiv w in oltre wehel hamest elef lira Maltin (LM5,000) penali minhabba l-inadempjenza tal-kuntratt.

Qal li dawn is-siggijiet ghadhom fl-imhazen tieghu sa dakinhar u qieghed jara kif ser ibieghhom bi prezz ridottissimu biex jehles minnhom. Qal li appena jbiegh dawn is-siggijiet, huwa kien lest li jghamel xi pagament proprorzjonat ghax-xoghol li effettivament lahqet ghamlet is-socjeta attrici.

Cahad dak li kien qal ir-rappreentant ts-socjeta attrici li huwa kien pprometta li jhallas dak li kien qed jigi mitlub ihallas. Qal li huwa kien qal li jekk is-socjeta attrici jew huwa jsib il-biegh tas-siggijiet fil-kundizzjoni li kienu huwa kien lest li jaqta' mit-telf tieghu u magghom jaqsam ir-

rikavat. Huwa qatt m'ircieva xi intimazjoni ufficjali biex ihallas qabel l-ittra ufficjali tat-tnax (12) ta' Ottubru 2004 u minn dakinhar ta' dik l-ittra, huwa rcieva l-avviz tal-kawza odjerna.

Ikkonferma li l-ftehim originali kien ghamlu ma certu Jason li jigi n-neputi tad-Direttur tas-socjeta attrici. Il-ftehim kien fis-sens li l-*upholstery* kellu isir bir-rata ta' erbatax-il lira u hamsin centesmu Maltin (LM14.50) kull siggu kif fil-fatt gie indikat fl-*invoice* datat erbgħa (4) ta' Gunju 1999. Illi pero jirrizulta li fit-tmienja w ghoxrin (28) ta' Mejjur-rata li applikat s-socjeta attrici, kien ta' sbatax-il lira u hamsa u ghoxrin centesmu Maltin (LM17.25), liema rata hija zbaljata u huwa kien l-menta dak il-hin w għalhekk kienu gew applikati r-rati t-tajba fl-*invoices* li gew wara.

Mistoqsi ghaliex kien wehel il-penali ta' hames elef lira Maltin (LM5,000) u li għadu bis-siggijet fil-mahzen u dan nonostante għadu lest ihallas lis-socjeta attrici, x-xhud wiegeb li kien lest li jghamel dan biex juri il buona volonta'.

Huwa esebixxa kopja t'ittra mibghuta mid-difensur tieghu fid-disgha (9) ta' Ottubru 2002, fejn kien irrileva dak li xehed dwaru f'din is-seduta u l-ittra giet markata bhala Dok. AV 1.

Ikkunsidrat:

Kif diga nghad fin-nota t'eccezzjonijiet tas-socjeta konvenuta, is-socjeta konvenuta qegħda tghid li l-azzjoni intavolata kontriha, kienet perenta a tenur ta' l-artikolu 2148(a) u l-artikolu 2156(f) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

L-artikolu 2148 (a) jistipula illi:

2148. L-azzjonijiet hawn taht imsemmija jaqghu bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' tmintax-il xahar:

(a) l-azzjonijiet tal-hajjata, skrapar, mastrudaxxi, bennejja, bajjada, haddieda, argentieri, arluġġara u ta' persuni oħra li jaħdmu sengħa jew arti mekkanika, għall-

prezz ta' l-opri jew tax-xogħlijiet tagħhom, jew tal-materjal li jfornu;

(b) Dwar din l-ipotesi u cioe dak li hemm kontemplat fl-artikolu 2148(a) tal-Kap. 16, il-Qorti tirrileva illi s-socjeta attrici ma tikkwalifikax bhala persuna li tezercita wahda mis-snajjiet hemm imsemmija u ghalhekk zgur li din il-preskrizzjoni ma hijjex applikabbli.

Jifdal ghalhekk x'jigi deciz jekk hux applikabbli l-preskrizzjoni ta' hames snin (l-artikolu 2156 tal-Kap.16).

Skond il-verbal tat-tnax (12) ta' Ottubru 2006, is-socjeta konvenuta kienet qed tirreferi ghas-sub inciz (f) tal-artikolu 2156. Dan is-sub-inciz ta' dan l-artikolu tal-ligi jghid is-segwenti:

“L-azzjoni għall-hlas ta' kull kreditu iehor li gej minn operazzjonijiet kummercjali jew minn hwejjeg ohra meta l-kreditu ma jkunx jaqa skond dina l-ligi jew ligijiet ohra, tal-preskrizzjoni oqsra jew ma jkunx jirrisulta minn att pubbliku.”

Illi skond is-sentenza fl-ismijiet **Paola Calleja vs Luigi Vella** deciza nhar l-hmistax (15) ta' Gunju 1966 mill-Qorti tal-Appell Kummrcjali, gie rilevat

“Illi meta jigi eccepit l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni kwinkwennali imiss lill-konvenut li jipprova li l-hames snin kienu ghalqu. Jekk dan jigi pruvat, kien imiss imbaghad lill-attur li jipprova illi l-kaz tal-preskrizzjoni kien gie validament interott.”

Illi s-socjeta konvenuta tramite ix-xhud taghha Alfred Vella tghid li hija kienet ghamlet ordni sabiex tixtri siggijiet minghand is-socjeta attrici wara li kienet hadet ordni sabiex tissupplixxi l-istess ghal xi lukanda partikolari fix-xahar ta' Gunju 1999. Hija qatt ma tichad li effettivament is-siggijiet gew konsenjati lilha ghalkemm fil-kors tax-xhieda taghha tghid li ma kienitx kontenta bil-konsenji. Illi fil-fatt is-socjeta konvenuta esebiet dokument konsistenti

f'fax datat t'nax (12) t'Awissu 1999, immarkat bhala Dok. AV, li jindika li effettivament is-sigijiet mixtrija minghand is-socjeta attrici, kienu diga gew konsenjati lil klijent taghha.

In oltre esebiet dokument iehor datat disgha (9) t'Ottubru 2002 fejn hemm indikat li s-socjeta konvenuta kienet qed tikkontesta l-ammont mitlub mis-socjeta attrici ghar-ragunijiet hemm imsemmija.

Ma jidhirx li hemm kontestazzjoni dwar id-dati tat-tlett konsenji tal-merkanzija u cioe dawk indikati fl-*invoice* tas-socjeta attrici a fol 2 tal-atti. L-ahhar konsenja kienet fl-erbgha (4) ta' Gunju 1999 filwaqt li l-ewwel konsenja saret fit-tmienja w ghoxrin (28) ta' Mejju 1999.

Illi mill-provi prodotti ghalhekk jirrizulta li minn meta l-merkanzija giet konsenjata lis-socjeta konventa u cioe l-ahhar konsenja fl-erbgha (4) ta' Gunju 1999 'l quddiem, l-ewwel att gudizjarji kien l-avviz odjern li gie prezentat fl-erbgha (4) ta' April 2005, notifikat lis-socjeta konvenuta nhar is-sitta w ghoxrin (26) ta' April 2005 w ghalhekk wara l-gheluq tal-hames snin mill-ahhar konsenja.

Illi s-socjeta ma resqet l-ebda prova sabiex tikkonvinci lil Qorti li dan il-perjodu ta' hames snin kien b'xi mod gie nterott.

Ghalhekk jirrizulta li l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni tal-hames snin kif kontemplata fl-artikolu 2156 (f) tal-Kap 16 ghandha tigi milqugha stante li gie ippruvata w in vista tal-istess ghalhekk din il-Qorti ma tarax li hemm bzonn li titratta l-eccezzjonijiet l-ohra imressqa mis-socjeta konevnuta.

Ghaldaqstant il-Qorti filwaqt li tilqa' l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta konvenuta, qieghda tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-eccezzjonijiet l-ohra u tichad it-talba tas-socjeta attrici.

L-ispejjes ta' din il-kawza ghandhom jigu sopportati mis-socjeta attrici.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----